

રીતી અને નિતિનાં

મીઠાં

બોધ વચનો.

ભાગ ૧ લો.

— જવાબી પ્રગટ કરનાર,
મગનલાલ શંકર પટેલ.
! માંગરોળ.

નડીયાદ ' સત્યસાગર ' પ્રેસ.

સને ૧૯૮૬ તા. ૨૦-'

, કિંમત ૦-૮

વોધવચનો.

- ૧ મોટા પરાહીએ ઉઠીને ઈશ્વર સ્મરણુ કરવું.
- ૨ મોટી સવારમાં ઉઠીને બાણવું.
- ૩ વિદ્યામાં ચિત્ત લગાડ્યા વિના આવડે નહીં.
- ૪ બાણનાં રમતમાં ચિત્ત ધાલવું નહીં.
- ૫ વિદ્યા વિના ડાહ્યાપણુ નથી.
- ૬ ડાહ્યાપણુ વિના પ્રતિષ્ઠા નથી.
- ૭ પ્રતિષ્ઠા વિના જીવતર ફેાકટછે.
- ૮ વિદ્યાવતની ગરજ સર્વને પડેછે.
- ૯ ઘેર હોતોએ તો માળાપની આજ્ઞા પ્રમાણે ચાલવું.
- ૧૦ સોળ વર્ષ સુધી પોતાની બુદ્ધિએ ચાલવું નહીં.
- ૧૧ માળાપ, ગુટ, ઘણીની સમાન આજ્ઞા પાળવી.
- ૧૨ વિદ્યા બાણાવનાર, આપનાર, જ્ઞાતી બચાવનાર એ ત્રણેને બાપ સમાન જાણવા.
- ૧૩ બાણવામાં મમત રાખવો.
- ૧૪ ન સમગ્તય તે પૂછવું પૂછીને પડિમ થાય.
- ૧૫ રોજ ફેટણું શિખ્યા તેનો વિચાર કરવો.
- ૧૬ જેને ચારલોક શાણો કહે તેની મિત્રાઈ કરવી.
- ૧૭ બચનીની મિત્રાઈ કરવી નહીં.
- ૧૮ કોઈની નિંદા કરવી.

જાન કરવી નહીં.

- ૨૦ નમ્રતા રાખવી.
૨૧ ગર્વ કરવો નહીં; પૌતાની બૂલ જોવી.
૨૨ સારા મિત્ર સાથે બગાડ કરવો નહીં.
૨૩ હાથે આપ્યું હોય તેટલાથી સતોષ માનવો.
૨૪ સંતોષ શિવાય સુખ નથી.
૨૫ ઘેરીની ટોળીમાં બેસવું નહીં.
૨૬ હસતાં હસતાં બોલવું નહીં.
૨૭ બોલતાં લજવાવું નહીં.
૨૮ અભિમાનનો બોલ બોલવો નહીં.
૨૯ જેની જેવી યોગ્યતા તે પ્રમાણે તેની સાથે બોલવું.
૩૦ મોટા સાથે આધિનતાથી નમ્રપણે બોલવું.
૩૧ બરાબરીઆ સાથે હળી મળી બોલવું.
૩૨ નિઆ સાથે કામ જોટલું બોલવું.
૩૩ તારું કામ કરીશ એમ વિશ્વાસ આપવો નહીં.
૩૪ સત્યવાદી સર્વે ઠેકાણે માન પામે.
૩૫ મિત્રની પરોક્ષા સંકટ સમે થાય.
૩૬ વિચાર કર્યા વિના એકાએક કામ કરવું નહીં.
૩૭ શિખામણની વાત સાંભળે નહીં તે બેરો.
૩૮ કાગની યોગ્યતા જાણે નહીં તેને પશુ જાણવો.
૩૯ સગય શોભતું બોલે નહીં તેને મુગો જાણવો.
૪૦ બેરોના મોહમાં આવે નહીં તે—શરો.
૪૧ સકટથી બચે નહીં તે—ધીરો.
૪૨ બીજાને દુઃખ નહીં કરવું કામ કાઢે તે—હાથો.

- ૪૩ જેને ધંધો નહીં તે—શત્રુ.
 ૪૪ જીવાની, ધન, આયુષ્યનો બરોસો રાખે નહીંતે—સાવધ.
 ૪૫ જે સદા સંતોષી છે તે—ધનવાન.
 ૪૬ જેની આશા મોટી તે—દરીદ્રી.
 ૪૭ જેનું ચીત ચંચળ નહીં તે—સુખી.
 ૪૮ જેને હાથે પરોપકાર થાય તે—મોટો.
 ૪૯ પોતે એકલો વૈભવ ભોગવે તે—ચોર.
 ૫૦ બાઈખંધ હુડતાળી ન રાખવો.
 ૫૧ શત્રુથી ખીના રહેવું.
 ૫૨ સામઠા સાથે વેર નરાખવું.
 ૫૩ ગરીબ દુખળાની હાંશી નકરવી.
 ૫૪ ધરડાની મર્યાદા રાખવી.
 ૫૫ મોટાઈ ત્યાં સુધી કે બીજા પાસે માગવું નહીં.
 ૫૬ બીજા પાસે માગવા સમાન દુખ નથી.
 ૫૭ શરમ રાખ્યાથી કામ થાય ત્યાં શરમ રાખવી.
 ૫૮ શરણે આવે તેને રાખવો.
 ૫૯ દુઃખની વેળા સારૂ દ્રવ્ય સંઘરવું.
 ૬૦ જે આજ કરાય તે કાલમાટે રાખવું નહીં.
 ૬૧ દમડી દમડીએ રૂપિઓ થાય.
 ૬૨ વ્યસન માટે પૈસો ખરચવો નહીં.
 ૬૩ ટાપટીપ કરે તો વિદ્યાથી શોખા વધારે થાય.
 ૬૪ લૂગડાં ધરણીથી શોખાતું તે હલકા માણસનું કામ.
 ૬૫ અમથું બઠકવું નહીં.
 ૬૬ નવરા બેસી રહેવું.

૬૭ લૂચા સાથે વેર રાખવું નહીં.

૬૮ વિદ્યારૂઢ જમણા લાતવાની દેવ પાડવી નહીં.

૬૯ રાજની મસલતમાં મિત્ર ધાવવું નહીં.

૭૦ સારાં કામ કરવાથી સાંભરે ત્યારે સુખ થાય.

૭૧ સારું કહી બહારવું નહીં

૭૨ ચડતામાં વધારે ચડતાની પગતામાં વધારે પડતાની તરફ જોઈ વધારે સતોષ વાળવો.

૭૩ વાત કરતાં ચિત્ત દઢ વાત નસાંબજે તેને વાત નકરવી.

૭૪ હિયે જીવે બોલવું નહીં.

૭૫ જે જાણુ વાત કરે ત્યાં બોલાવ્યા વિના જવું નહીં

૭૬ દરેક વાત કરતાં જુગતીથી પોતાની વાત જાણાવવી નહી.

૭૭ વિદ્યારૂ વાદ વિવાદ નકરતાં રૂડી સમજણ લેવી.

૭૮ પોતે ડાહ્યા થઈ આગળ બોલવા જવું નહીં.

૭૯ ખીજના ગુણના વખણ કરવા.

૮૦ નિત્ય કાતા દરેક અધરું કામ પૂર થાય.

૮૧ દ્રવ્ય કરતા પ્રતિષ્ઠા ને સર્વ કરતાં શરીર સાચવવું.

૮૨ એક વાર શત્રુ થયો હોય તેનો બરોડો કરી છાની વાત કહેવી નહીં.

૮૩ પ્રારબ્ધ ઉપર રહેવું નહીં.

૮૪ કોઈ કાઈ બોલે તેનો સાર સમજી લેવો.

૮૫ બક્તિ વિના દુઃખમાં ખીજથી ખીરજ મલાતી નથી.

૮૬ સુખ દોષ કરતાં દાત્રો દુસ્તન જાણો એમ સમજવું.

૮૭ કોઈ કામ નથઈ શકે એમ જોઈ નહીં; માથુસ આંધે લે કરે.

૮૮ મનુષ્ય પ્રયત્ન છે સેહેજાત કરવી. મા

જુસના હાથમાં છે ને લાભ દેવો ઇચ્છના હાથમાં છે.

૮૯ ટીપે ટીપે સરેવર ભરાય ને કાકરે કાંકરે ખાળ બધાંય.

૯૦ મોટી ઉમરે કોઈ દીવસ ઝાઝી કુરસદ મળે નહીં, તેવી
ખાંચ ગિનિટ પણ નકામી જવા દેવી નહીં.

૯૧ આજનું કામ કાલને માથે રાખવું નહીં,

૯૨ વધારે કામ જોટલા વખતમાં થાય તેના કરતાં ઓછા
વખતમાં વધારે કામ થાય કારણ કે વધારે વખત
હોવાથી ઘડીક રહીને કરશું. એમ મનમાં થાય છે,
અને એમને એમ વખત આવ્યો જાય છે અને એકા
વખતમાં ઘણું કામ થાય છે, કારણ કે વખત થઈ
રહેશે એવી દેહેશત રહે છે

૯૩ ભાણવાનાં તમામ સાધન સાથે રાખવાં.

૯૪ નોટખુક ને પેનશીલ હમેશાં પાસે રાખવી.

૯૫ જે વાચવું તેનો મન સાથ વિચાર કરી જોવો, અને
કોઈ બાબત વિષે શંકા પડે તો તે નાંધી પોતાથી
કાઢી હોય તેને પૂછવું. પૂછે તે મંડિત થાય.

૯૬ પોતાથી હલકા પાસેથી પણ સારી વાત અહસ્ય કરવી.

૯૭ ચડતીમાં કુલાવું નહી, ને પડતીમાં ગભરાવું નહીં.

૯૮ ચડતીમાં આપણાથી મોટાનો દાખલો લેવો ને પડ-

તીમાં આપણાથી નાનાનો દાખલો લેવો.

૯૯ હમેશાં પોતે પોતાને હલકો ગણવો.

૧૦૦ પોતાના સદ્ગુણ હમેશાં મનમાં ન ભાવતાં દુર્ગુણ જો-

તા ને, પોતાની ખામી સુધારવી.

૧૧, જુદાં જુદાં સ્થાને, પ્રથમ તેમાં આપ-

જોઈએ તે જોવું.

- ૧૦૨/ દુશ્મનને સિદ્ધ કરવાનો રસ્તો એજ છે કે તેનું બહુ કરવું.
- ૧૦૩ ઉપરી સાથે હળીમળી ચાલવું.
- ૧૦૪ પોતાના રનેહીના મોઢે વખાણુ ન કરતાં તેની જુલ જણાય તો વિવેકથી કહેવી.
- ૧૦૫ કોઈની અદેખી, નિંદા, બદબોલ ન કરવી
- ૧૦૬ ઉઠતી વખતે ને સૂતી વખતે ઓછામાં ઓછી પાંચ મિનિટ ઇશ્વરનું, નામ લેવું ને માફી માગવી.
- ૧૦૭ એકની એક બાગત ન વાચતા જુદી જુદી બાબત વાંચવી, અને રોજન રોજ લાડુ બાવતા નથી પણ તેની સાથે શાક, બાજી, અથાણુ હોય તો મજા આવેછે.
- ૧૦૮ સ્ત્રીના વિના કોઈ બાગત વાચવી કે ગણવી નહીં.
- ૧૦૯ બસે થોડું કરવું પણ પાકું કરવું.
- ૧૧૦ ઉઠવું ત્યારે આખા દિવસમાં શું કામ કરવું તેનો વિચાર કરવો.
- ૧૧૧ અને સુવું ત્યારે કેટલું કામ બાકી રહ્યું તેનો વિચાર કરવો એટલે પૈસાની પેઠે વખતનો હિસાબ રાખવો.
- ૧૧૨ નિમકલ્લરાખી કે વિશ્વાસઘાત કદી કરવો નહીં.
- ૧૧૩ માણસના ડર કરતાં ઇશ્વરનો ડર વધારે રાખવો.
- ૧૧૪ જે માણસ પોતાનું સારું કરે તેને બીજા પણ જશ આપે, અને પોતાનું સારું ન કરે તેને બીજા પણ બપજશ આપે.
- ૧૧૫ પરમેશ્વરને બધાની શીકર છે જુઓ તે વગડામાં ઝાડ ને ઉછેરી મેવું . તો તે આપણને સુખજ

આપશે એટલી પક્કી ખાતરાં રાંધે જાણે.

૧૧૬ ઘણા ગરીબ માણસ પોતાની જાત મેહેનતથી અગાર
બન્યાં છે દરેક બાબતપર મંડી રહેવાની ટેવ રાખવી.

૧૧૭ કામ કરતાં પડેલાં વિચાર કરવો; કે સાર છે કે નહીં
પછી સાર હોય તો તેનું છેડે લાવતાં સુધી મુકવું નહીં.

૧૧૮ હમેશાં શમતા, ઉદ્યાગ, દ્રઢતા એટલે નિશ્ચયપણું. સ-
હનસીલતા એટલે ખમી રહેવાપણું. પરોપકાર બુ-
દ્ધિ એટલા સદ્ગુણ રાખવા.

૧૧૯ બનતાં સુધી બીજાનું સાર કરવા તરફ લક્ષ્ય ખેંચવું.

૧૨૦ બનતાં સુધી મૂર્ખ માણસને પણ નાખુશ કરવો નહીં.

૧૨૧ પારકી આશ સદાનિરાશ, હમેશાં સત સંગત રાખવી.

૧૨૨ પૈસાના કરતાં લાજનો ખપ વધારે રાખવો.

૧૨૩ સાર નહીં કરવું તે માણસના હાથમાં નથી, પણ પ-
રમાતમાના હાથમાં છે માણસનો માત્ર નીમીત્ત થાય છે.

૧૨૪ ભૂલ, દોષ હોયતો તે તરત માની જવો, જેથી બીજા
વાર ભૂલ નથાય અને ભૂલ છપાવવાથી છેવટ વધારે
ભૂલ કરવાની માઠી ટેવ પડે છે.

૧૨૫ હમેશાં બીજા માણસના સદ્ગુણ નજરમાં રાખવા.

૧૨૬ ગમેતેરીને બીજાને નુકશાન નકરતાં પોતાનું કાર્ય સાધીશું.

૧૨૭ હલકા માણસ સાથે કદિ દુશ્મનાઇ કરવી નહીં.

૧૨૮ બનતાં સુધી કોઈને દુઃખ મનવવું નહીં.

૧૨૯ નથી જાળખાણ હોય ત્યાં વગર પૂછે બોલવું નહીં.

૧૩૦ પોતાની હુશિઆરીનાં વખાણ કરવાં નહીં.

૧૩૧ હક્કમાં માણસને બુરા ર લાગતી નથી.

- ૧૩૨ હલકાં અમલુએ જાગ્યા બહુ ચોર હોયછે, એટલે ડીલનાં
ડમરો હોયછે.
- ૧૩૩ હમેશાં વનો વેરીને વશ કરે છે.
- ૧૩૪ પોતાના સ્વાર્થની વાત ખીજા દોષને કહેવા નહીં પ-
ણ ખીજાને માટે લખામણ કરવી ઘટે તો કરવી.
- ૧૩૫ હલકામાં હલકા આપુમનો, ને હલકીમાં હલકી ખીજ-
ને ખપ પડે છે, માટે પ્રાધને હવકું ગણવું નહીં.
- ૧૩૬ રોજ શું શું કામ કરવું તેનું વખત પત્રક કરવું, એ-
કલે ધણે વખત વધારે મળશે.
- ૧૩૭ જ્યારે એક કામ કરવું ત્યારે ખીજાકામમાં હાથ ધાલવો નહીં.
- ૧૩૮ કદેક મલની ગતિએ પોતાના કળજમા રાખવી.
- ૧૩૯ રોજ નેહુ નવું શિખ્યા તેનો હીસાગ રાખવો.
- ૧૪૦ બહુ બોલવાની ટેવ રાખવી નહીં.

સમાપ્ત.

નનન પુસ્તકો.

વાંચો ને શ્રવ્યો.

સદ્બોધ વચન ભાગ ૧ લો	૦—૧—૬૧૫૨ છે.
સોના રૂપાતું ઝાડ	૦—૩—૦
પીળા ધોરણની નોટ	૦—૨—૦
શીખામણની ધાત	૦—૦—૦૬
સદ્બોધ વચન ભાગ ૨ નો	૦—૧—૬
સદ્બોધ વાર્તા	૦—૩—૦
કાલમણ ને સિંહ	૦—૧—૦

ઉપરના પુસ્તકો અમારી તરફથી બહાર પડે તેવિ-
ધે જોને લખવું હોય તેને નિચેને સરનામે લખવું.

મગનલાલ શંકર પટેલ.

માંગરોલ તાલુકાસ્થલ.

માંગરોળ.

રંગીલી અને રસીલી.

રમુજ.

વાર્તા પ્રકાસ.

કોમ્પાર પ્રમટ નહીયએલી એવી,

અમલથી કીંમત, ૦—૮—૦

